

Taloudellinen kestävyys

Kestävyysratkaisujen verkkokurssi
aineenopettajille

Riina Bhatia | VTT | Helsingin yliopisto

1968 © NASA

Earthrise, Willian Anders & Frank Borman

2011 ©

Felix Pharand-Deschenes

Mitä on taloudellinen kestävyys?

OSA 1

Taloudellinen kehitys ja sen kestämyttömyys.

Eli mistä kestävyysongelmat alkoivat ja miten?

OSA 2

Riittämättömät ratkaisut.

Miksi yrityksistä huolimatta, emme onnistu?

OSA 3

Uudet keinot käyttöön!

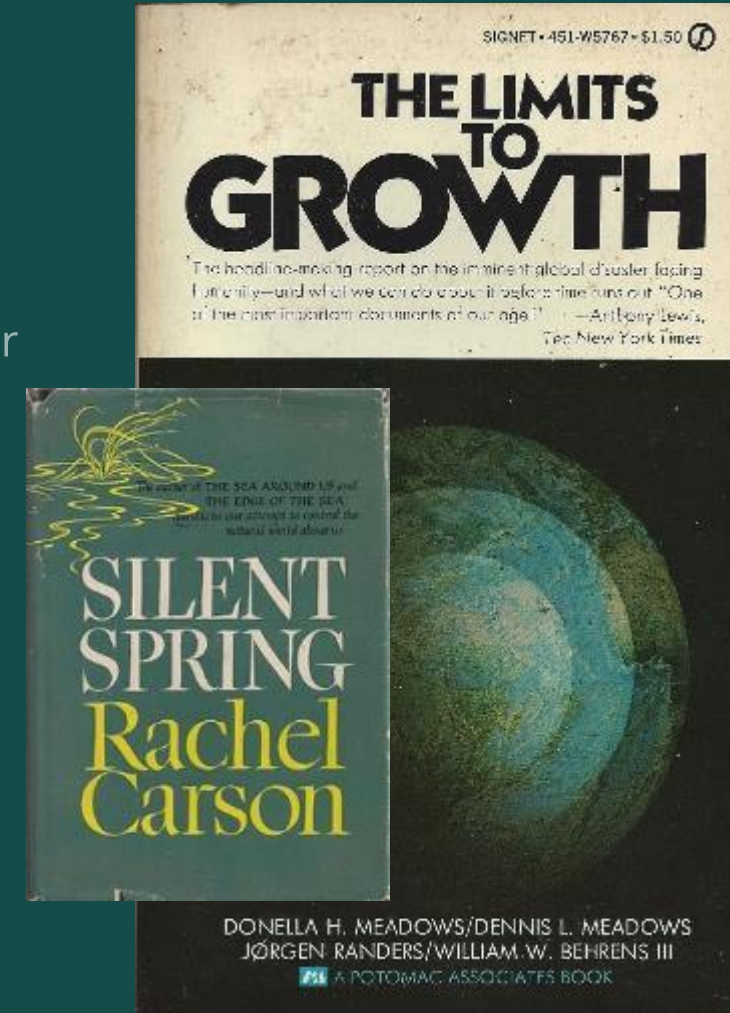
Ratkaiseeko uudet talousmallit haasteemme?

OSA 1 - Taloudellinen kehitys ja sen kestämättömyys.

Eli mistä kestävyysongelmat alkoivat ja miten?

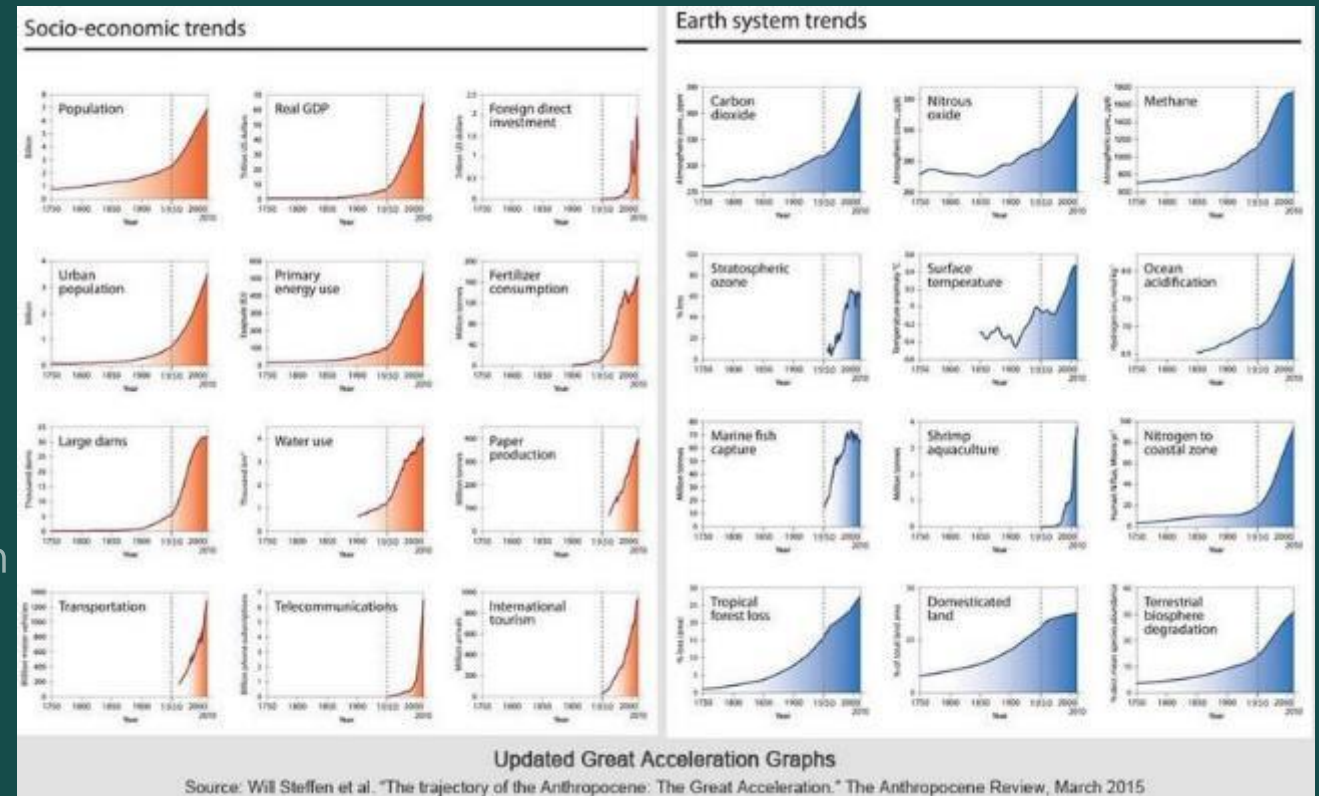
Miten taloudellisen kehityksen ekologiset kriisit tulivat tietoomme?

- Ympäristöliike alkaa heräämään 1960 -luvulla (Silent Spring, Rachel Carson)
- Limits to Growth (Kasvun rajat) -raportti 1972
- MIT tutkijat Donella H. Meadows, Dennis L. Meadows, Jørgen Rander
- Rooman klubin tilaama selvitys
- Pääargumentti: nykyisenkaltaisen resurssien käyttö (talouskasvu) johtaa talouden, ympäristön ja väestömäärän romahdukseen 2030-l alkaen.
- Vuonna 2023 tehty vertailu osoittaa toteutuneen kehityksen olleen linjassa 1972 ennusteiden kanssa (Nebel ja muut, 2023).

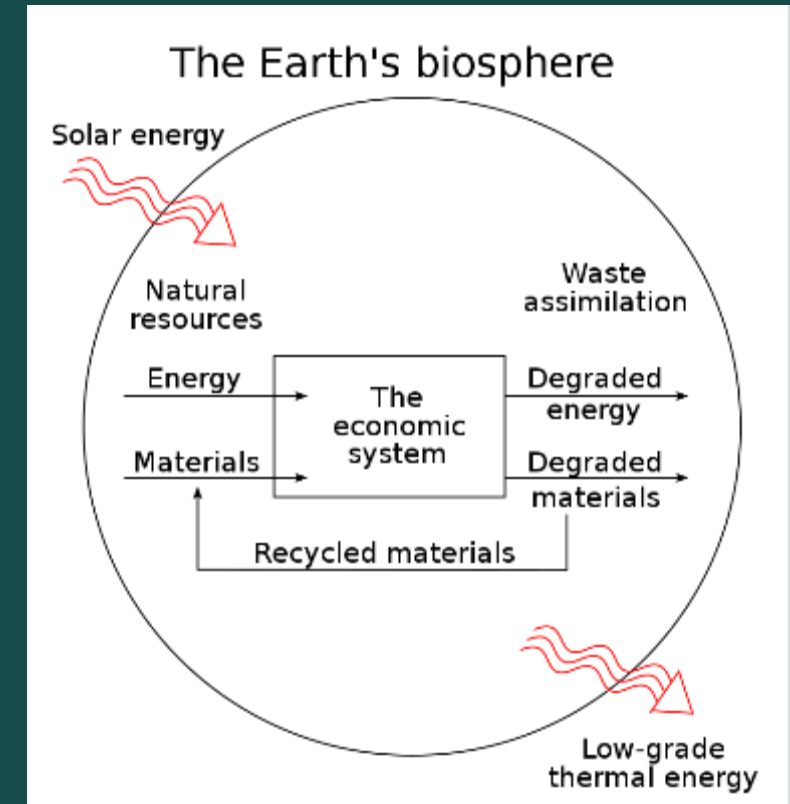
Mistä tämä kaikki alkoi? Suuri kiihdytys ja antroposeeni

- Antroposeeni = Holoseenin jälkeinen, ihmisen toiminnasta aiheutunut geologinen aikakausi.
- 6. sukupuuttoaalto, ilmaston pysyvä lämpeneminen
- Alkanut teollisen vallankumouksen jälkeen
- Ns. "Suuri kiihdytys" (Great Acceleration)

Talous ja talouskasvu tarvitsee energiaa ja materiaaleja

- Ekologisessa taloustieteessä talous = materia-energeettinen prosessi
- Toisin sanoen, esim. sähköntuotanto, asuminen, ruuantuotanto, liikenne, tavarat ja palvelut tarvitsevat energiaa (fossiilista tai fossiilitonta) ja materiaa (raaka-aineita)
- Osa materiaaleista voi palautua takaisin talouden kiertoon, mutta suurin osa ei (jää jätteiksi ja päästöiksi ilmakehään)

Kestämätöntä on ajatus kehityksestä ja modernismista

- Useat tutkijat (esim. I. Illich, E.F. Schumacher, S. Latouche, Meadows) pohtivat jo 1960-1980-luvuilla modernin kehityksen kestämyyttä
- Teknologiaavetoista teollistumista kritisoitiin ympäristö- ja ihmisoikeusnäkökulmasta
- Keskiössä se, ettei teollisen tason teknologinen kehitys ollut ekologisesti kestävää tai ihmisten autonomiaa vahvistavaa
- Bruno Latour (2019): ympäristökriisin juuret nivoutuvat ajatukseen ikuisesta teknologisesti kehityksestä. Teknologinen kehitys lisää energia- ja materiaalikulutusta. Kyseessä on siten modernismin kriisi.

